

Даден е ход за промени в закона за досиетата за избор на нова Комисия

Написано от Христо Христов
Сряда, 13 Януари 2021 19:38

Парламентарната комисия по вътрешна сигурност и обществен ред прие днес (13 януари 2021 г.) промени в закона за досиетата, с които на практика управляващите дават ход на избор на нов състав на [Комисията по досиетата](#), който ще се опитат да осъществят до края на мандата на 44-то Народно събрание.

Законопроектът за изменение и допълнение на Закона за достъп и разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия [беше внесен преди Коледа](#) (на 17 декември 2020 г.), като вносители са му депутати от ГЕРБ и ВМРО.

Той съдържа две важни поправки. С първата настоящият състав на Комисията по досиетата се редуцира от 9 на 5 члена, което на практика означава избор на нов неин състав. Според законопроекта това трябва да стане в едномесечен срок от приемане на поправката.

Втората поправка се отнася до прецизиране на текстове в закона за досиетата, с които категорично се уточнява правото на Комисията по досиетата да огласява вече установена принадлежност на дадени сътрудници на тоталитарните комунистически служби, но на нова заемана от тях ръководна длъжност, различна от предишната, на която са установени или на ръководна длъжност, за която кандидатстват.

Даден е ход за промени в закона за досиетата за избор на нова Комисия

Написано от Христо Христов
Сряда, 13 Януари 2021 19:38

Тази поправка се внася, [за да се пресече противоречивата съдебната практика](#) във Върховния административен съд (ВАС). След години наред на единна практика в полза на процеса на осветляването на сътрудниците през последните години съдът допусна определени зависимости по един или друг начин от тоталитарното минало съдии да изопачават съдебната практика и да обявяват за нищожни решения на Комисията по досиета, с които тя изпълнява законовата и обществена цел да се осветлят позициите на агентите на репресивния апарат на БКП на ръководни постове след 10 ноември 1989 г.

„Комисията категорично остава и продължава да работи както и до сега. Оптимизиран ще бъде съставът ѝ – от 9 на 5 души. Аргументът ни е, че повечето държавни органи от този вид са с пет члена“, заяви пред Faktor.bg депутатът Красимир Ципов (ГЕРБ), който е и вносител на законопроекта.

Ципов допълни, че настоящият председател на Комисията Евтим Костадинов, който е бил поканен на заседанието на Парламентарната вътрешна комисия, е предложил вместо пет, членовете да бъдат седем, но тепърва ще стане ясно дали депутатите в пленарна зала ще се съобразят с тази идея..

Източници на [desebg.com](#) посочиха, че Костадинов се е аргументирал с необходимостта от по-високо мнозинство, с което следва Комисията да установява и разкрива сътрудниците.

Посочил е и конкретни случаи, при които настоящата Комисията се е сблъскала и е изказал опасения за възможността бъдещата Комисия да не може да взема категорични решения в предвидения намален формат.

В момента Комисията заседава в намален 7-членен състав, тъй като парламентът от години не намира време да запълни състава ѝ с още двама членове.

Решенията за установяване на принадлежност към ДС или разузнавателните служби сега се взимат с мнозинство от 5 гласа.

Даден е ход за промени в закона за досиетата за избор на нова Комисия

Написано от Христо Христов
Сряда, 13 Януари 2021 19:38

При приемане на идеята съставът на Комисията да се намали на 5 члена това означава, че тя ще трябва да взема изключително важни решения с мнозинство от три гласа. Това поставя под реална опасност в определени ключови случаи Комисията да не може да вземе решение въпреки наличие на документи, удостоверяващи принадлежност.

На заседанието на Парламентарната комисията по вътрешна сигурност и обществен ред са били поканени и председателят на ВАС Георги Чолаков, и съдия Марио Димитров, ръководител на Трето отделение на ВАС, което разглежда делата по обжалвания на решения на Комисията по досиетата и възпроизвежда противоречива съдебна практика.

Председателят на ВАС е съобщил пред депутатите, че на 29 януари тази година Общото събрание на съда ще се произнесе по въпроса за противоречивата практика.

Това става година и половина, след като Чолаков беше сезиран по проблема от бившия главен прокурор Сотир Цацаров, който от своя страна беше уведомен от председателя на Комисията по досиетата Евтим Костадинов.

Преди това по същия проблем общото събрание на ВАС беше сезирано от бившия омбудсман Константин Пенчев, но съдът не успя да изпълни конституционното си задължение и не взе решение, което позволи противоречивата съдебната практика да продължава и до днес.

Срещу предложените нови промени в закона за досиетата „против“ са гласували депутатите от БСП и ДПС, членове на Парламентарната вътрешна комисия.

От БСП са декларирали, че подкрепят своя законопроект отпреди няколко години за окончателно закриване на Комисията по досиетата. ДПС пък са поискали да се конкретизира срок, до който Комисията ще продължи да работи.

„Надявам се другата седмица законопроектът да влезе за гласуване в пленарна зала“, уточни пред Faktor.bg Красимир Ципов. Той очаква, че в мандата на този парламент ще

Даден е ход за промени в закона за досиетата за избор на нова Комисия

Написано от Христо Христов
Сряда, 13 Януари 2021 19:38

бъде избран и новият състав на Комисията.

Предният опит на ГЕРБ да избере нов състав на Комисията по досиета през 2017 г. претърпя пълно фиаско. Тогава от партията на Бойко Борисов заявиха, че ще номинират за председател тогавашния депутат от ГЕРБ Антон Тодоров.

Неговата кандидатура обаче предизвика силно обществен протест и кандидатът бе принуден да се оттегли. Тогава [ГЕРБ организира кръгла маса](#) и декларираха, че бъдещият състав на Комисията ще бъде избран след широк обществен дебат.

Комисията по досиетата бе създадена от парламента, през април 2007 г. с 5-годишен мандат по време на управлението на тройната коалиция (БСП, ДПС, НДСВ).

За председател бе избран Евтим Костадинов, депутат от БСП. През 2012 г. по време на първия кабинет на ГЕРБ парламентът направи избор, с който Комисията получи нов 5-годишен мандат, а за неин председател бе потвърден Евтим Костадинов. Настоящият състав изпълнява своите задължения по закон до избор на нов състав.

Въпреки непрестанните атаки за своето 13-годишно съществуване Комисията по досиетата успя да навакса загубеното в първите 15 години на демокрацията време и успя да разкрие над 14 000 сътрудници на комунистическите служби, заемали или заемащи ръководни постове след 10 ноември 1989 г.

Комисията по досиетата изгради (2011) и едно от [най-модерните архивохранилища в Източна Европа](#), в което днес се съхраняват и предоставят за ползване архивите на ДС и разузнавателните служби на БНА.

Комисията по досиетата разви широка изследователска дейност и достойно представя България в Европейската мрежа на държавните институции, натоварени с разкриването на агентите на комунистическите служби и достъпа до техните архиви.

Даден е ход за промени в закона за досиетата за избор на нова Комисия

Написано от Христо Христов
Сряда, 13 Януари 2021 19:38

Отварянето на досиетата на Държавна сигурност е единственият успял (до момента) макар и с голямо закъснение декомунизационен процес. В България нито бе осъществено обективно съдебно осъждане на престъпленията на тоталитарното управление на БКП, нито бе извършена лустрация на ръководните и номенклатурни кадри на БКП, казионните организации и на сътрудниците на комунистическите служби.

Едва през 2018 г. бе сменена учебната програма по история за изучаване на периода 1944-1989 г. в самостоятелен раздел и с нови термини. През 2019 г. се наложи да бъде спряно издаването на новите учебници заради допуснатите в тях редица манипулации или неспоменаването на важни факти. И всичко това заради продължаващата огромна съпротива да се знае истината за тоталитарната комунистическа диктатура.